

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma lähetekeskustelu

Yhteisölautakunta 08.11.2023 § 76
320/12.00.00/2022

Valmistelija hyvinvointisuunnittelija Suvi Silvola

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman laatiminen on kuntien lakisääteinen tehtävä (Vanhuspalvelulaki 5 §) (Vanhuspalvelulaki (612/2021) 6 §:n 3. momentti) (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 6 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa). Valmistelu on aloitettu keväällä 2023 kumppanuustiimien työpajatyöskentelyllä yhteistyössä eri toimijoiden ja sidosryhmien kanssa. Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman 2024 valmistelua ja toimenpiteitä on tehty yhteistyössä seniori- ja vammaisneuvostossa elo-lokakuussa 2023. Lokakuun valmistelutyössä on huomioitu Lempäälän ikäihmisten hyvinvointikysely. Valmistunut Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma 2024 liitetään osaksi Lempäälän kunnan hyvinvointisuunnitelmaa 2022-2024.

Lempäälässä on ensimmäistä kertaa tehty syyskuussa 2023 ikäihmisten hyvinvointikysely, jossa on selvitetty lempääläisten ikäihmisten hyvinvoinnin ja osallisuuden nykytilaa ja tarpeita. Ikäihmisten hyvinvointikysely on suunniteltu yhteistyössä seniori- ja vammaisneuvoston sekä ikäihmisten kumppanuustiimin kanssa. Määräaikaan mennessä vastauksia saapui yhteensä 582, joka on 8,9% lempääläisten yli 65 vuotiaiden väestöstä. Kyselystä on saatu arvokasta tietoa Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman 2024 laadintaan.

Pirkanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman painopisteet valittiin Lempäälän kunnan Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman 2024 painopistealueiksi hyte-työryhmässä 25.9.2023. Lainsäädäntö ja ohjaavat asiakirjat tukevat osaltaan näitä painopisteitä. Lempäälän kunnanvaltuusto on hyväksynyt (31.8.2022 § 50) Lempäälän hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen sekä sen alaohjelmat, jotka perustuvat kuntastrategiaan. Lempäälän Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma 2024 tavoitteet ja toimenpiteet on rakennettu Lempäälän kunnan hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Lempäälän kuntastrategian painopisteet	Lempäälän kunnan hyvinvointisuunnitelman painopisteet	Pirkanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman painopisteet
Kyllä. Asennetta ja aktiivisuutta.	Liikkumisen aktivointi	Liikkumisen ja aktiivisuuden edistäminen
Kyllä. Yhdessä tekemistä Suomen suurimmassa kyläyhteisössä.	Kulttuurihyvinvointi ja osallisuus	Yksilöllisten hyvinvointia edistävien valintojen mahdollistaminen Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen
Kyllä. Asennetta ja aktiivisuutta.	Mielenterveys ja päihteettömyys	Mielen hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen
Kyllä. Kestävää kasvua ja viihtyisyyttä.	Kestävä elämäntapa	Arjen turvallisuuden lisääminen Hyvinvointia edistävä ympäristö

Toimenpide-ehdotukset

Kulttuurihyvinvointi ja osallisuus

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Toteutumisen seuranta	Vaikutusten seuranta
Ikäihmiset saavat mielekästä matalankynnyksen tekemistä. Saavutettava viestintä	Kootaan olemassaolevat toiminnot näkyväksi Monikanavaiset viestintätavat esim. kunnan kotisivut, tapahtumakalenteri ja esitteet	Yhteisöpalvelut, ikäihmisten kumppanuustiimi	Tiedonsaannin seuranta kyselyillä Some-kanavien raportit, esitteiden menekki	Osallistujien määrän seuranta Osallistujien määrä
Kulttuurin katvealueiden tunnistaminen ja saavutettavuuden kehittäminen Muistisairaani tai ikääntyneen asiakkaan hyvinvointia edistävän kohtaamisen ja palvelun kehittäminen	Pilotoidaan liikkuvaa kulttuuripalvelua ja viedään erilaisia kulttuurisisältöjä osaksi arjen palveluja. Kuinka palvelun senioria -kampanjan järjestäminen yksityissektorin kanssa. Yksityissektorin kouluttaminen tunnistamaan ikäihmisten asiakaspotentiaali	Kulttuuripalvelut Seniorineuvosto yhteistyössä yrittäjäjärjestön ja elinvoiman kanssa	Tapahtumat kylillä Palaute yrittäjiltä ja asiakkailta	Osallistujien määrä Näkyvyys ja kokonaisyhyvinvointi Ikääntyneen väestön kokemukseen palvelun toimivuudesta, ja palveluntuottajien kysyntäodotusten täyttyminen

Liikkumisen aktivointi

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Toteutumisen seuranta	Vaikutusten seuranta
Ikäihmisten kokonaisaktiivisuutta ja liikuntamahdollisuuksia lisätään	Voimaa Vanhuuteen -hankkeen hyvien käytänteiden laajentaminen ja juurruttaminen Ikiliikkuja -työryhmä osallistaa kumppanuustiimiä toiminnan suunnittelussa	Ikiliikkuja-työryhmä yhteistyössä ikäihmisten kumppanuustiimin kanssa	Kumppanuustiimi raportoi hyte -työryhmälle hyvinvointiraportoinnin yhteydessä	Ikiliikkuja-toimintaan osallistuvien ja vertais-ohjaajien määrä pysyy samana tai kasvaa Tyytyväisyyskysely asiakkaille ja ohjaajille
Ilmiöpohjainen työskentelytapana liikumisen edistämiseksi esim. kaatumisten ehkäisy ja kävely-pyöräilyohjelma	Yhteisöpalvelut toteuttaa tietopakettien kotisivuille ja toimii yhteistyössä keskusjärjestöjen kanssa materiaalin osalta	Yhteisöpalvelut sisällöntuotanto Ikäihmisten kumppanuustiimi, sote-keskus, kirjasto, lähitori	Kotisivuilla ja jaossa oleva materiaali on ajantasaista	Asiakastytyytyväisyyskysely

Mielenterveys ja päihteettömyys

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Toteutumisen seuranta	Vaikutusten seuranta
Osallistuminen matalan kynnyksen toimintaan lisääntyy	Kahvitreffitapaamissarjatoimintaa kylillä	Yhteisöpalvelut, ikäihmisten kumppanuustiimi ja lähitorit	Kahvitreffit mallinnettu Innokylään Palautekyselyt	Tilaisuuksissa kerätty palaute
"Kun huoli herää" palvelu-polku	Mallinnetaan palvelupolku	Ikäihmisten kumppanuustiimi ja lähitorit	Palvelupolku mallinnettu Innokylään	Palautekyselyn tulos

Kestävä elämäntapa

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Toteutumisen seuranta	Vaikutusten seuranta
Kuntalaisten elinympäristö tukee kokonaisvaltaista hyvinvointia	Olemassa olevien liikuntapaikkojen saavutettavuuden ja esteettömyyden kehittäminen Suunnitteilla olevien liikuntapaikkojen saavutettavuuden ja esteettömyyden huomioinen	Yhdyskuntapalvelut Yhteisöpalvelut	Kysely liikuntapaikkojen saavutettavuudesta ja esteettömyydestä	Esteettömien ja saavutettavien liikuntapaikkojen määrä on lisääntynyt
Liikuntapaikkojen esteettömyys kartoitukset	Ikäihmisten ja asiantuntijoiden yhteistyössä tehdyt esteettömyyskartoitukset eri liikkumispaikoissa	Vammaisneuvosto, seniorineuvosto	Esteettömyyskartoitukset	Väh. 2/vuosi
Hissiin liittyvien avustuskäytäntöiden selvittäminen	Hissiin liittyvien avustuskäytäntöiden tiedottaminen ikäihmisille, jotka asuvat hissittömissä asunnoissa	Vammaisneuvosto, seniorineuvosto, Lempäälän Vuokratodit Kokemusasiantuntijat	Yhteistiedotustilaisuudet	Yksi tai useampia hissihankkeita käynnistyy vuoden 2025 loppuun mennessä/ informaation jakaminen hissivastuksista

Yhteisölautakunnan lähetekeskustelun jälkeen Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma vuodelle 2024 käsitellään seniorineuvostossa ja ikäihmisten kumppanuustiimissä. Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma hyväksytään yhteisölautakunnassa.

Lisätietoja: Yhteisöjohtaja Kati Hämäläinen-Myllymäki, p. 040 133 7390

Esittelijä

Yhteisöjohtaja

Päätösehdotus

Yhteisölautakunta käy lähetekeskustelun ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmasta.

Päätös

Yhteisölautakunta päätti hyväksyä päätösehdotuksen yksimielisesti ja pyysi huomioimaan alla olevat kommentit.

Kyselyistä oltava myös paperiversio vastattavaksi.

Yhteisölautakunta toivoo, että julkisen rakentamisen kohteet käytetään vammaisneuvostossa kuultavana.

Kyllä -sopimusten hyödyntäminen ikäihmisten aktivoinnissa.

Monipuolinen tiedottaminen ikäihmisten suosimia väyliä kuten ilmoitustauluja, julkisia tiloja ja palvelubusseja hyödyntäen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Juho Kanervo poistui kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen klo 18:59.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko klo 18:59-19:08, jonka jälkeen puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat kuten läsnäololuettelosta ilmenee sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.